

Школска 2020/2021. година
Републичко такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	На основу следећих одредница размисли о ком је писцу реч, па његово име и презиме напиши на линији. Песник, романијер, учесник Првог светског рата, аутор <i>Романа о Лондону</i> , сеобе, Итака Име и презиме писца: _____	
2.	Подвучи наслове драмских дела која је написао Бранислав Нушић. Сумњиво лице, Избирачица, Кирија, Покондирена тиква, Аналфабета, Хајдуци, Аутобиографија	
3.	Пажљиво прочитај следеће исказе. Ако је исказ тачан, заокружи Т , ако је нетачан, заокружи Н . а) Рефрен доприноси ритмичкој организацији песме. Т Н б) Мемоари представљају прозно дело у којем аутор приповеда своје успомене. Т Н в) Монологом се саопштавају неизречене мисли јунака. Т Н г) Трагедија је настала почетком 5. века пре нове ере Т Н	
4.	На линији напиши прецизан назив облика казивања (форме приповедања) који препознајеш у следећем примеру. Молијер је био више малог него високог раста, отменог држања, озбиљног изгледа, мршав. Ноге су му биле дуге и танке, попрсје масивно, лице мрке боје, јагодице испупчене, очи ситне, нос крупан, ноздрве широке, уста велика, усне дебеле, обрве црне и велике. _____ (прецизан назив облика казивања)	
5.	Прочитај пажљиво следећи опис и подвучи реченицу која се не односи на поему као књижевну врсту. Поема је епско-лирска врста која се јавља у романтизму као пример прожимања (синкретичности) различитих жанрова. Писана је у прози. Њени фабулативни елементи прожети су снажном емоционалношћу.	

6.	<p>Пажљиво прочитај следеће стихове једног Змајевог „ђулића”, па одговори на постављене захтеве.</p> <p>„Срца стрепе кашто У највећој срећи, Не питај их зашто, Не умеју рећи.”</p> <p>а) Назив врсте риме је: _____.</p> <p>б) Цезура се налази после _____ слога.</p> <p>в) Назив врсте стиха је: _____.</p>												
7.	<p>Повежи линијама имена јунакиња из леве колоне са насловима народних епских песама у којима се оне појављују, датих у десној колони. Једно име је вишак.</p> <table data-bbox="181 703 922 919"> <tr> <td>ЈЕЛИЦА</td> <td>Урош и Мрњавчевићи</td> </tr> <tr> <td>АНЂЕЛИЈА</td> <td>Смрт војводе Пријезде</td> </tr> <tr> <td>ЈЕВРОСИМА</td> <td>Диоба Јакшића</td> </tr> <tr> <td>ГОЈКОВИЦА</td> <td>Цар Лазар и царица Милица</td> </tr> <tr> <td>МИЛИЦА</td> <td>Зидање Скадра</td> </tr> <tr> <td>ЉЕПОСАВА</td> <td></td> </tr> </table>	ЈЕЛИЦА	Урош и Мрњавчевићи	АНЂЕЛИЈА	Смрт војводе Пријезде	ЈЕВРОСИМА	Диоба Јакшића	ГОЈКОВИЦА	Цар Лазар и царица Милица	МИЛИЦА	Зидање Скадра	ЉЕПОСАВА	
ЈЕЛИЦА	Урош и Мрњавчевићи												
АНЂЕЛИЈА	Смрт војводе Пријезде												
ЈЕВРОСИМА	Диоба Јакшића												
ГОЈКОВИЦА	Цар Лазар и царица Милица												
МИЛИЦА	Зидање Скадра												
ЉЕПОСАВА													
8.	<p>На линији напиши назив стилске фигуре која доминира у следећем одломку из народне баладе <i>Хасанагиница</i>.</p> <p>„Шта се б’јели у гори зеленој? Ал’ је снијег, ал’ су лабудови? Да је снијег, већ би окопнио, Лабудови већ би полетјели. Нит’ је снијег, нит’ су лабудови, Него шатор аге Хасан аге.”</p> <p style="text-align: right;">_____ (назив стилске фигуре)</p>												
9.	<p>Линијама повежи загонетке и њихове одгонетке. Једна загонетка је вишак.</p> <table data-bbox="181 1396 967 1543"> <tr> <td>Највише зна, а најмање говори.</td> <td>сунце</td> </tr> <tr> <td>Цео свет обиђе, а на једном месту стоји.</td> <td>зима</td> </tr> <tr> <td>У горици, на једној ножици.</td> <td>књига</td> </tr> <tr> <td>Зуба нема, руку нема, а опет уједа.</td> <td></td> </tr> </table>	Највише зна, а најмање говори.	сунце	Цео свет обиђе, а на једном месту стоји.	зима	У горици, на једној ножици.	књига	Зуба нема, руку нема, а опет уједа.					
Највише зна, а најмање говори.	сунце												
Цео свет обиђе, а на једном месту стоји.	зима												
У горици, на једној ножици.	књига												
Зуба нема, руку нема, а опет уједа.													
10.	<p>Попуни следеће пропорције одговарајућим решењима, имајући у виду пријатељске или родбинске односе међу јунацима књижевних дела.</p> <p>а) Алекса Ненадовић : Прота Матеја Ненадовић = Прота Матеја Ненадовић : _____ ;</p> <p>б) Петрак : Баја = _____ : Вујо (<i>Кроз мећаву</i>)</p> <p>в) Јеротије Панћић : _____ = Соколовић : Малчика</p>												

11.	<p>Успостави правилан распоред речи које следе (према азбучном реду) тако што ћеш на линијама написати бројеве од 1 до 6. (Ми смо започели.)</p> <p>_____ ФУДБАЛ _____ ФЕЊЕР _____ ФИЈАКЕР _____ 1 _____ ФАБРИКА _____ ФРАЈЛА _____ ФРАНКЕНШТАЈН</p>	
12.	<p>На линији напиши назив стилске фигуре која доминира у одломку из приповетке „Пилипенда” Симе Матавуља.</p> <p>„Онда обоје стадоше као скамењени, посматрајући товар, магарца и кокоши. Тако изгледаху као два кипа, који оличавају глад и немоћ.”</p> <p>Назив ове стилске фигуре је: _____.</p>	
13.	<p>У следећем одломку из народне бајке „Златна јабука и девет пауница” подвучи унутрашњи монолог.</p> <p>– У све подруме можеш ићи, али у дванаести не иди нипошто, нити га отварај, не шали се главом! С отим она отиде. Царев син, оставши сам у двору, стане мислити у себи: „Шта би било у дванаестом подруму?”</p>	
14.	<p>Подвучи називе хришћанских празника (2) који се помињу у приповеци „Мост на Жепи” Иве Андрића.</p> <p>БОЖИЋ УСКРС ЦВЕТИ ЂУРЂЕВДАН МИТРОВДАН</p>	
15.	<p>Поред визуелних елемената једног драмског дела напиши 1, а поред аудитивних 2.</p> <p>КОСТИМ И МАСКА _____; ПОКРЕТ _____; ТЕМПО _____; ТОНОВИ _____; ГОВОР _____;</p> <p>СЦЕНОГРАФИЈА _____; ЗВУЦИ _____; РАСВЕТА И СЕНКА _____.</p>	
16.	<p>У следећем одломку из дела „Ламент над Београдом” Милоша Црњанског <u>подвучи стихове</u> у којима препознајеш <u>парну риму</u>.</p> <p>„У Теби нема бесмисла, ни смрти. Ти сјајиш као ископан стари мач. У теби све васкрсне, и заигра, па се врти, И понавља, као дан и детињи плач. А кад ми се глас, и очи, и дах, упокоје, Ти ћеш ме, знам, узети на крило своје.”</p>	
17.	<p>Пажљиво прочитај дијалог Марије Риго и Младића из дела <i>Ноћ и магла</i> Данила Киша, па на линији напиши име и презиме јунакиње о којој они говоре.</p> <p>МАРИЈА РИГО: Чујеш ли га молим те: зељоока и прћаста носа... Он је очигледно побркао... Он је мислио на неку другу... Можда си мислио на ону малу...</p> <p>МЛАДИЋ: Не, госпођо Риго, не, нисте у праву...</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме јунакиње о којој се говори)</p>	

18.	<p>На основу понуђених појмова одреди о ком је делу реч, па наслов тог дела напиши на линији.</p> <p>ЛУСИЛ КОМЕДИЈА 17. ВЕК УЧИТЕЉ МУЗИКЕ КЛЕОНТ ЖУРДЕН ДОРАНТ ДВОР</p> <p>Наслов дела: _____</p>											
19.	<p>На линији, поред наслова дела и имена аутора, напиши назив књижевне врсте којој наведено дело припада.</p> <p>а) <i>Мали Принц</i>, Антоан де Сент Егзипери _____</p> <p>б) <i>Плави чуперак</i>, Мирослав Антић _____</p> <p>в) <i>Панорама</i>, Иво Андрић _____</p> <p>г) <i>Немушти језик</i> _____</p>											
20.	<p>Повежи линијама дела из леве колоне (на којима је радио Вук Стефановић Караџић) с годинама њиховог објављивања.</p> <table data-bbox="181 814 776 991"> <tr> <td><i>Нови завјет</i> (превод)</td> <td>1818.</td> </tr> <tr> <td><i>Писменица сербскога језика</i></td> <td>1852.</td> </tr> <tr> <td><i>Први Српски рјечник</i></td> <td>1827.</td> </tr> <tr> <td><i>Други Српски рјечник</i></td> <td>1814.</td> </tr> <tr> <td><i>Први српски буквар</i></td> <td>1847.</td> </tr> </table>	<i>Нови завјет</i> (превод)	1818.	<i>Писменица сербскога језика</i>	1852.	<i>Први Српски рјечник</i>	1827.	<i>Други Српски рјечник</i>	1814.	<i>Први српски буквар</i>	1847.	
<i>Нови завјет</i> (превод)	1818.											
<i>Писменица сербскога језика</i>	1852.											
<i>Први Српски рјечник</i>	1827.											
<i>Други Српски рјечник</i>	1814.											
<i>Први српски буквар</i>	1847.											

Тест прегледали:

Број бодова: _____

РЕШЕЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД (РЕПУБЛИЧКИ НИВО) 2021.

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	Милош Црњански	1 бод.
2.	<i>Сумњиво лице, Кирија, Аналфабета</i>	Сва три тачна и ништа погрешно – 1 бод.
3.	а) Т; б) Т; в) Н; г) Т	Све тачно носи 1 бод.
4.	портрет	1 бод
5.	<u>Писана је у прози.</u>	1 бод
6.	а) укрштена (унакрсна/наизменична) рима б) четвртог в) шестерац	Све тачно носи 1 бод.
7.	ЈЕЛИЦА ----- Смрт војводе Пријезде АНЂЕЛИЈА ----- Диоба Јакшића ЈЕВРОСИМА ----- Урош и Мрњавчевићи ГОЈКОВИЦА ----- Зидање Скадра МИЛИЦА ----- Цар Лазар и царица Милица ЉЕПОСАВА -----	Све тачно повезано носи 1 бод.
8.	словенска антитеза	1 бод
9.	Највише зна, а најмање говори. ----- књига Цео свет обиђе, а на једном месту стоји ----- сунце У горици, на једној ножици. ----- Зуба нема, руку нема, а опет уједа. ----- зима	Све добро повезано носи 1 бод.
10.	а) Алекса Ненадовић : Прота Матеја Ненадовић = Прота Матеја Ненадовић : Љубомир Нанадовић ; б) Петрак : Бранко = Реља (Кнежевић) : Вујо (<i>Кроз међаву</i>) в) Јеротије Пантић : Марица = Соколовић : Малчика	Сва три тачна одговора доносе 1 бод.

11.	6, 2, 3, 1, 4, 5.	Цео тачан низ носи 1 бод.
12.	поређење (компарација)	1 бод
13.	<u>„Шта би било у дванаестом подруму?“</u>	Тачно подвучено носи 1 бод.
14.	<u>Ђурђељдан, Митровдан</u>	Оба тачна – 1 бод.
15.	КОСТИМ И МАСКА __1__ ; ПОКРЕТ __1__ ; ТЕМПО __2__ ; ТОНОВИ __2__ ; ГОВОР __2__ ; СЦЕНОГРАФИЈА __1__ ; ЗВУЦИ __2__ ; РАСВЕТА И СЕНКА __1__ .	Седам или осам тачних носе 1 бод.
16.	<u>А кад ми се глас, и очи, и дах, упокоје,</u> <u>Ти ћеш ме, знам, узети на крило своје.”</u> (Не признаје се ако се подвуку само последње речи стихова.)	Све тачно подвучено – 1 бод.
17.	Јулија Сабо НАПОМЕНА: Без обзира на избор одломка из било које читанке, ученици треба да се сете јунакиње Јулије Сабо јер су ову јунакињу имали прилике да повежу са ликом Андреаса Сама, читајући у претходним разредима неколико прича из <i>Раних јада</i> Данила Киша (а она се помиње и у делу <i>Ноћ и магла</i>).	1 бод
18.	Грађанин племић	1 бод
19.	а) роман б) (лирска/љубавна) песма в) приповетка г) (народна) бајка/приповетка	Само све тачно носи 1 бод.
20.	<i>Нови завјет</i> (превод) ----- 1847. <i>Писменица сербскога језика</i> ----- 1814. <i>Први Српски рјечник</i> ----- 1818. <i>Други Српски рјечник</i> ----- 1852. <i>Први српски буквар</i> ----- 1827.	Четири или пет тачних носе 1 бод.